

б стала достеменною організацією співробітництва обох сторін, проявом сукупності соціально-педагогічних зусиль, проявом інтеракції.

Стаття не претендує на вичерпний і всебічний розгляд складної багатогранної проблеми індивідуального профілактичного впливу соціального педагога на підлітків-делінквентів. Ця проблема стає нагальною сьогодні, оскільки постає за необхідне здійснення всебічного аналізу криміногенної ситуації в Україні, дослідження її сутнісних характеристик профілактичного впливу на окреслену нами категорію підлітків. До перспективних напрямів досліджень можна віднести ініціювання особистісного становлення в моральній поведінці підлітків та формування їх позитивних якостей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
2. Замошкин Ю.А. За новый подход к проблеме индивидуализма / Ю.А.Замошкин // Вопросы философии. – 1989. – №6. – С. 14-16.
3. Невский И.А. Трудный успех: без “трудных” работать можно. Из опыта работы. – М.: Просвещение, 1989. – 128 с.
4. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За заг. ред. проф. І.Д. Звереві. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
5. Соціальна педагогіка. Підручник / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.

Богомолова М.Ю.

ПУТИ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРОФИЛАКТИЧЕСКОГО ВЛИЯНИЯ ВО ВЗАИМОДЕЙСТВИИ СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА И ПОДРОСТКОВ-ДЕЛИНКВЕНТОВ

В статье рассматриваются основные виды работы социального педагога с подростками-делинквентами, обосновываются главные виды осуществления профилактической деятельности для предупреждения образования признаков делинквентности в условиях общеобразовательного учебного заведения.

Ключевые слова: делинквентное поведение, девиантное поведение, подростки-делинквенты, делинквентные элементы поведения, конфликтная ситуация.

Bogomolova M.Y.

IN INDIVIDUAL PREVENTIVE INFLUENCE IN INTERECTION SOCIAL TEATHER AND TEENS-DELINKVENTY

The article reviews the main types of social pedagogy of adolescent delinkventamy, justified dominantnii efforts prevention activities to prevent and address delinquency in general education.

Key words: delinquent behavior, deviant behavior, teens-delinkventy, elements of delinquent behavior, conflict situation.

УДК 37. 378

Воробйова С.О.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПРАЦІВНИКА МІЛІЦІЇ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У статті розкрито сутність професійної культури працівника міліції, психолого-педагогічні особливості та основні аспекти формування загальної професійної культури майбутнього міліціонера.

Ключові слова: професійна культура, формування, професійна діяльність, особливості.

Постановка проблеми. Будучи важливим показником соціальної зрілості особистості, професійна культура є комплексом фахових знань, умінь, навичок, якостей, що визначають готовність до реалізації своїх сутнісних сил у конкретній галузі суспільної праці. Кожна галузь діяльності визначає свої вимоги до професійної діяльності як фахові, так і особистісні. Наше дослідження присвячене формуванню основ професійної культури майбутнього правоохоронця.

На нашу думку, навчально-виховний процес у закладах системи МВД має включати фундаментальну методологічну й світоглядну підготовку; широку гуманітарну підготовку; теоретичну й практичну підготовку з профільних дисциплін; творчу підготовку за фахом. Зазначені головні напрями підготовки включають ряд взаємозалежних, більш часткових за змістом форм підготовки, соціологічну, соціально-психологічну, педагогічну, управлінську та ін. Це не можливо реалізувати тільки аудиторною роботою, тому варто широко використовувати арсенал форм і методів позанавчальної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професіоналізації та професійного становлення особистості розкривають фундаментальні праці з педагогіки та психології (К.Альбуханова-Славська, Л.Блонський, Є.Клімов, В. Лозовецький, Л. Сподін).

У вітчизняній та зарубіжній юридичній літературі різноманітні аспекти проблеми професійної культури юриста були відображені у працях таких науковців, як: Є. Аграновська, Н. Бура, А. Венгеров, О. Гришук, Ю. Грошевий, А. Жалінський, І. Ільїн, В. Камінська, М. Козюбра, А. Козловський, В. Костицький, В. Котюк, О. Костенко, В. Лазарев, С. Максимов, Є. Назаренко, М. Орзіх, П. Рабінович, А. Ратінов, С. Савчук, В. Сальніков, А. Семітко, М. Соколов, О. Скакун, С. Сливка, В. Тацій, В. Темченко, І. Фарбер та інші.

Формування готовності студентів та курсантів до професійної діяльності розробляли М.Дьяченко, С.Кубіцький, В. Молотай.

Психологічні засади формування професійної спрямованості курсантів як професійно важливої якості дослідив В. Марущак. Також професійно значимі якості працівника міліції розглядали В.А.Данилов, В.Г.Андросюк, Л.І. Казміренко, Г.С.Юхновець.

Предметом вивчення були вимоги до морально-естетичної культури співробітників ОВС (В.П.Бакуменко, С.А. Бублик, С.І.Бражник В.М.Плишкін), а також удосконалення системи підготовки курсантів у навчальних закладах МВС України (В.І. Шаkun, В.Г. Лукашевич).

Розвитку системи правової освіти та організації виховної та соціально-психологічної роботи у навчальних закладах МВС України присвячені роботи А.О. Лігоцького, О.М. Бандурка, В.М. Синьова.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття.

Поняття загальної професійної культури досліджено в психолого-педагогічній літературі досить детально. Разом з цим, ми вважаємо, що у дослідженнях професійної культури нерідко наводиться спрощене її визначення, а також немає єдиної точки зору на зміст і обсяг цього поняття.

Мета статті: узагальнити теоретичний та практичний досвід формування професійної культури майбутнього правоохоронця

Завдання статті: на основі теоретичного аналізу наукової літератури уточнити поняття “професійна культура працівника міліції”, дати характеристику рівням сформованості цього феномена та критеріям їх визначення; визначити основні функції та роль професійної культури для успішної діяльності працівника міліції.

Виклад основного матеріалу дослідження. В другій половині ХХ ст. професійна культура (як частина загальної культури) вже розглядається не тільки як форма людської діяльності, але й як найважливіший аспект життєдіяльності особистості, як соціальна діяльність, що складається із взаємозалежних цілісних феноменів, які не зводяться лише до певного комплексу знань, умінь і навичок” [3]. Це ще раз підтверджує важливість

позанавчальної діяльності і спростовує ті підходи до вирішення даної проблеми, які зводяться тільки до отримання професійних знань, умінь і навичок під час навчальних занять.

Реалізуючи різноманітні форми позанавчальної роботи в вищих навчальних закладах по підготовці майбутніх правоохоронців, варто також ураховувати і те, що формування професійної культури співробітників органів внутрішніх справ реалізується в період навчання і становлять різнобічну підготовку оскільки, потрібно реалізувати систему деонтологічних вимог, які висуваються до випускника – майбутнього співробітника органу внутрішніх справ: морально-етична (засвоєння гуманістичних принципів моралі, уміння ними керуватися на практиці); політична (знання політичної стратегії та тактики держави, провідних політичних партій і рухів, уміння користуватися інструментарієм політичної діяльності і бути політично активним); психологічна (знання психічного складу особи, уміння користуватися психодіагностикою у ході вирішення юридичної справи); естетична (виражається в службовому етикеті, мові спілкування, зовнішньому вигляді, естетичному вигляді оформлюваних ним документах та ін.). Вони доповнюють його правову культуру і створюють кодекс його професійної поведінки, стрижнем якої є внутрішнє веління службового обов'язку. Професійно-правова культура співробітників органів внутрішніх справ повинна бути іншою за правову культуру громадян [4].

Але разом з тим “правова культура співробітників органів внутрішніх справ визначається не тільки науковими знаннями про сутність, характер і взаємодію правових явищ взагалі, механізм правового регулювання, правове поле держави, його окремі напрямки. Вона передбачає й критичне творче осмислення правових норм, законів, правових явищ з погляду їх гуманістичного, демократичного і морально-господарського змісту” [4].

До культури співробітника органу внутрішніх справ належить знання державної мови України, особливостей етичної культури і національних традицій того регіону, де він здійснює професійну діяльність.

Адже практика свідчить, що діяльність офіцерів правоохоронних органів значно відрізняється від діяльності їх колег інших силових структур.

Співробітник органу внутрішніх справ – це особа, покликана стати вище своїх звичок, бажань: він повинен робити свою справу так, як цього вимагають найвищі інтереси суспільства. Правопорушники – часто особи сильні, цілеспрямовані, вести двобій з якими не просто. Нерідко робота над розкриттям і розслідуванням злочинів – сутичка між особистостями, характерами.[3]

Професійну культуру можна розглядати на різних рівнях розвитку (низький, середній та високий). Рівень – це ступінь сформованості професійної культури, певний результат її розвитку. Низький рівень можна охарактеризувати як інформаційний. Тут ступінь сформованості системи професійних знань і поглядів ще не досить широкий, професійна культура перебуває у стадії початкового формування. Ставлення до професійної діяльності звужене утилітарними факторами. Чим вищий рівень знань і вмінь, чим ширший досвід, тим більш імовірно, що міліціонер у своїй діяльності досягає кращих результатів. Для вищого рівня характерні й широкий професійний світогляд, і великий обсяг професійних знань, інтересів і вмінь, і творче розуміння професійних завдань, і здатності розв'язувати їх оригінально і ефективно. Рівні визначаються на основі системи критеріїв.

Під критеріями формування професійної культури фахівця розуміють суттєві ознаки, що свідчать про досягнення того або іншого рівня сформованості професійної культури фахівця. Критерії – вимірні рівні. Між ними є певний динамічний зв'язок, якщо його розкрити, можна виробити найбільш оптимальну систему критеріїв[3].

Професійна культура забезпечує необхідний рівень виконання професійних функцій та можливість подальшого самовдосконалення фахівця. *Функції* професійної культури працівника міліції, які зумовлені її специфікою й одночасно є ціннісним виявом, дослідниками визначені так:

- формування почуття моральної відповідальності;

- суворе дотримання усталеного позитивного стереотипу поведінки;
- вироблення моральної обґрунтованості службових взаємовідносин;
- готовність виконувати службовий обов'язок;
- вироблення культури професійних дій;
- недопущення професійної деформації;
- застереження від виявів бюрократизму [3].

Отже, досліджуючи проблему, ми дійшли таких *висновків*:

Процес формування професійної культури майбутнього працівника міліції є складним, динамічним і багатогранним.

Умовами успішного отримання кінцевого результату є: цілісність, безперервність і системність розвитку загальної професійної культури в процесі навчально-виховного процесу та позанавчальної діяльності курсантів.

Позанавчальна робота передбачає залучення курсантів до діяльності, яка моделює майбутню професійну діяльність, а на основі цього виховання в них потреби до постійного самовдосконалення (самоосвіти, саморозвитку, самовиховання).

Перспективи подальших досліджень. Для формування та покращення наявного професіоналізму працівника міліції необхідно розробити систему визначення досягнутого рівня професійної культури за допомогою відповідних критеріїв, які потребують подальшого експериментального дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Біленчук П.Д., Сливка С.С. Правова деонтологія/ За ред. П.Д.Біленчика. – К.: АТІКА, 1999. – 320 с.
2. Костенко Н.В. Ценности профессиональной деятельности/ Н.В. Костенко, В.Л. Лосовский. – К., 1986. – 151 с.
3. Сабатовская И.С. Проблема профессиональной культуры в современной отечественной социологической литературе/ И.С. Сабатовская // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту “Нар. укр. акад.”. – 2002. – Т. 9. – С. 206–214.
4. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. – Харків: Консум, 2001. – 656 с.
5. Чупринський Б.О. Формування професійної культури майбутніх юристів як соціальна проблема / Б.О. Чупринський // Вісник ЛІВС при НАВС України. – 2004. – № 3.– С. 28–29.

Воробьева С.О.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩЕГО РАБОТНИКА МИЛИЦИИ КАК СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА

В статье раскрыта сущность профессиональной культуры работника милиции, психолого-педагогические особенности и главные аспекты формирования общей профессиональной культуры будущего милиционера.

Ключевые слова: профессиональная культура, формирование, профессиональная деятельность, особенности.

Vorobiova S.O.

GRADUATE STUDENT OF DEPARTMENT OF PEDAGOGICS AND PSYCHOLOGY, KHDU, KHERSON, UKRAINE.

The article deals with the nature of professional culture of worker of the militia, psychological and pedagogical features and basic aspects of forming of general professional culture of the future militiaman.

Key words: professional culture, forming, professional activity, features.